

Sygn. akt VIII U 673/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodnicząca sędzia Anna Capik-Pater	

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2022 r. w Gliwicach

sprawy Z. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania Z. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 kwietnia 2022 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. J. (1) prawo do emerytury górniczej począwszy od dnia 1 marca 2022r.

(-) sędzia Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 673/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 kwietnia 2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu Z. J. (2) prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a tej ustawy. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż decyzją z 28 sierpnia 2013r. ubezpieczonemu przyznano już prawo do emerytury górniczej, a zatem brak jest podstaw do przyznania drugiej emerytury górniczej na podstawie tej samej ustawy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenia wskazując, że odwołanie wpłynęło po terminie ewentualne wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. J. (2) (...) ukończył wiek 50 lat.

Decyzją (...) Oddział w Z. z 28 sierpnia 2013r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek na podstawie art. 50e ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, od 1 października 2014r.

Kolejnymi decyzjami ZUS dokonywał waloryzacji świadczenia oraz przeliczenia jego wysokości z uwagi na doliczanie stażu pracy.

W dniu 28 marca 2022r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do nowej emerytury i w rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję omówioną na wstępie.

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołujący spełnia warunki stażowe do nabycia emerytury górniczej, zgodnie z art. 50a ustawy emerytalnej, wykazał bowiem 16 lat i 8 miesięcy pracy górniczej i dodatkowo 8 lat i 5 miesięcy pracy górniczej liczonej w wymiarze półtorakrotnym, tj. łącznie ponad 25 lat pracy górniczej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Zgromadzona dokumentacja jest kompletna i została sporządzona w sposób rzetelny, a jej wiarygodność nie budzi wątpliwości. Nadto okoliczności faktyczne nie były sporne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Odwołanie od decyzji z dnia 8 kwietnia 2022r. wniósł ubezpieczony w dniu 8 czerwca 2022r. Organ rentowy zarzucił, że odwołanie wpłynęło po terminie. Z akt sprawy nie wynika jednak data w której ubezpieczony odebrał sporną decyzję, a tylko informacja, że przekazano decyzję do wysyłki w dniu 8 kwietnia 2022r. Z tych przyczyn Sąd uznał, że nie ma wystarczających dowodów na poparcie tezy, że odwołanie wpłynęło po terminie, skoro nie można ustalić daty, od której termin ten należy liczyć.

W rozpoznawanej sprawie, spór sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do kolejnej emerytury górniczej, a to na podstawie art. 50a ust.2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 504, ze zm.) w związku z ukończeniem 50 roku życia w sytuacji, gdy wcześniej zostało mu ustalone prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy – emerytura górnicza bez względu na wiek. Ubezpieczony domagał się bowiem przyznania kolejnej emerytury górniczej, gdyż pozwalałoby mu to - przy legitymowaniu się co najmniej 30 - letnim okresem ubezpieczenia po przyznaniu pierwszej emerytury - na przeliczenie świadczenia od nowej kwoty bazowej w zakresie części socjalnej (24%), zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy prawo do emerytury górniczej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
 - 2) ma okres pracy górniczej, wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1
- 1) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z ust. 2 tegoż przepisu, wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

W uzasadnieniu do wyroku z 5 marca 2013r. sygn. akt III AUa 1117/12 Sąd Apelacyjny w Katowicach wskazał, że przewidziana w art. 50a ustawy emerytalnej górnicza emerytura, której nabycie ustawodawca wiąże z osiągnięciem stosownego wieku, uzależnionego od określonego okresu pracy górniczej przewidzianej w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej – pomimo, iż warunki do jej uzyskania określono w dwóch odrębnych ustępach tego przepisu, faktycznie stanowi rodzajowo tożsame świadczenie.

Analizowane przez Sąd Apelacyjny przesłanki nabycia emerytury górniczej odnosiły się do dwóch ustępów tego samego przepisu tj. art. 50a ust. 1 i 2 ustawy emerytalno – rentowej. Tym samym Sąd Apelacyjny w Katowicach wskazał, iż emerytura górnicza przewidziana na podstawie art. 50a ust. 1 jest świadczeniem tożsamym rodzajowo z emeryturą górniczą przewidzianą w art. 50a ust. 2, oba te przepisy regulują bowiem nabycie prawa do emerytury górniczej po ukończeniu wymaganego wieku, tj. 55 i 50 lat życia.

W tym samym uzasadnieniu Sąd Apelacyjny w Katowicach zaznaczył, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wśród rodzajów emerytur górniczych rozróżnia emeryturę górniczą bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, w przypadku wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 25 lat przyznawaną na podstawie jej art. 50e ust. 1 ustawy oraz przewidzianą w art. 50a ustawy emeryturę górniczą w obniżonym wieku 55 lub 50 lat, przy 10 lub 15-letnim okresie pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 w ogólnym okresie ubezpieczenia górnika (20/25 lat).

Zatem są to dwa różne świadczenia.

Sąd podziela również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2014r. sygn. I UK 169/14 (LEX nr 1642866), że obecny art. 50e ustawy emerytalnej, będący odpowiednikiem dawnego art. 48 tej ustawy, statuuje własny, odrębny od art. 50a ustawy układ warunkujący nabycie uprawnień do emerytury górniczej, rezygnując z przesłanki wieku emerytalnego na rzecz dłuższego, bo 25 - letniego stażu kwalifikowanej pracy górniczej. Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z 1 kwietnia 2014r., w sprawie I UK 366/13 (LEX nr 1455428).

Przepisy te różnią się zatem w zakresie koniecznych przesłanek zarówno okresami wymaganej pracy górniczej: art. 50a ust. 1 i 2 ustawy wymaga legitymowania się odpowiednio okresem 20 i 25 pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem odpowiednio 10 i 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1, art. 50e ust. 1 wymaga wykazania 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (z uwzględnieniem ust. 2.), jak też różnią się co do przesłanki osiągnięcia wymaganego wieku w art. 50a ust. 1 i 2 i jej braku w art. 50e ust. 1.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego sprawy wynika, że ubezpieczony posiada wymagany w art. 50a ust. 2 ustawy 25 – letni okres pracy górniczej, w tym konieczny okres pracy górniczej z art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej, ukończył wiek emerytalny 50 lat, a nadto nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a więc spełnił wszystkie konieczne przesłanki z art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej uzasadniające przyznanie mu prawa do emerytury górniczej z tej nowej podstawy prawnej.

W konsekwencji powyższego Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 marca 2022r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku.

(-) sędzia Anna Capik – Pater